श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा - एप्रिल् २०१९

कक्षा-शास्त्री-1(SEM-2)	**प्रश्नपत्रम्** - ७	**गुणा:** - ७०
विषय: - पौरोहित्यम्	**कोड- CE- 122**	**समय:** - ११ त: २
दिनाङ्क: - १८/०४/२०१९	**सन्दर्भग्रन्थ:**-रुद्राष्टाध्यायी(पञ्चमाध्यायस्य एकत्रिंशमन्त्रात् आरभ्य शान्त्यध्यायपर्यन्तम्)	

॥ प्रथमान्विति: ॥ (Unit-1)

प्रश्न: १ द्वयो: ससन्दर्भं व्याख्या विधेया । १०

१ ॐ त्र्यम्बकंय्यजामहेसुगन्धिम्पुष्टिवर्द्धनम् । उर्व्वारुकमिवबन्धनान्मृत्योर्म्मुक्षीयमामृतात् ॥
त्र्यम्बकंय्यजामहे सुगन्धिम्पतिवेदनम् । उर्व्वारुकमिवबन्धनादितोमुक्षीयमामुतः ॥

२ ॐ नम ः शम्भवाय च मयोभवाय च नम ः शङ्कराय च मयस्करायचनमः शिवाय च शिवतराय च ।

३ द्रापेऽअन्धसस्पतेदरिद्रनीललोहित । आसाम्प्रजानामेषाम्पशूनाम्माभेर्म्मारोङ् मोचन: किञ्चनाममत् ॥

प्रश्न: २ कस्याप्येकस्य विस्तृतमुत्तरं लिखत । १०

१ 'नम ः पर्ण्णाय' इति मन्त्रस्य विषयवस्तु प्रस्तूयताम् ।

२ रुद्रसूक्तस्य सारांशो लेख्य: ।

॥ द्वितीयान्विति: ॥ (Unit-2)

प्रश्न: ३ अधोलिखितद्वयो: व्याख्या विधेया । १०

१ ॐ व्व्रीहयश्चमे य्यवाश्चमे माषाश्चमे तिलाश्चमे मुद्गाश्चमे खल्वाश्चमे प्रियङ्गवश्चमे णवश्चमे श्श्यामाकाश्चमे नीवाराश्चमे गोधूमाश्चमे मसूराश्चमे य्यज्ञेनकल्पन्ताम् ।

२ उग्रँल्लोहितेनमित्रंसौव्व्रत्त्येनरुद्रन्दौर्व्रत्त्येनेन्द्रम्प्रक्क्रीडेनमरुतोबलेनसद्ध्यान्प्रमुदा ॥

३ आग्रयणश्चमेव्वैश्वदेवश्चमेद्ध्रुवश्चमेव्वैश्वानरश्चमऽऐन्द्राग्गनश्चमेमहाव्वैश्वदेवश्चमेमरुत्त्वतीयाश्चमे निष्क्केवल्ल्यश्चमे सावित्रश्चमेसारस्वतश्चमेपात्क्नीवतश्चमेहारियोजनश्चमे य्यज्ञेनकल्पन्ताम् ।

प्रश्न: ४ कस्याप्येकस्य निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत । १०

१ चमकाध्यायस्य सारांश: ।

२ सप्तमाध्यायस्य मन्त्रान् विलिख्य भावार्थ: लेख्य: ।

॥ तृतीयान्विति: ॥ (Unit-3)

प्रश्न: ५ कयोश्चिद् द्वयो: ससन्दर्भं व्याख्या कार्या । १०

१ ॐ अहानिशम्भवन्तुन:शंरात्री:प्रतिधीयताम् । शन्नऽइन्द्राग्नीभवतामवोभि:शन्नऽइन्द्रावरुणा रातहव्व्या । शन्नऽइन्द्रापूषणाव्वाजसातौशमिन्द्रासोमासुवितायशंय्यो: ।

२ तच्चक्षुर्देवहितम्पुरस्ताच्छुक्रमुच्चरत् । पश्येमशरद ः शतं जीवेम शरद ः शतंशृणुयामशरद ः शतं प्रब्ब्रवामशरद ः शतमदीना:स्याम शरद: शतम्भूयश्च शरद ः शतात् ।

३ द्यौ:शान्तिरन्तरिक्षंशान्तिः पृथिवीशान्तिराप:शान्तिरोषधय: शान्ति ः ।
व्वनस्पतय:शान्तिर्व्विश्वेदेवा:शान्तिर्ब्रह्मशान्ति:सर्व्वंशान्ति ः शान्तिरेव शान्ति ः सामाशान्तिरेधि ॥

प्रश्न: ६ कस्याप्येकस्य विस्तृतमुत्तरं लिखत । १०

१ शान्त्यध्यायस्य विषयवस्तु प्रस्तूयताम् ।

२ रौद्राध्याये रुद्रस्वरूपं वर्णयत ।

प्रश्नः ७ दशप्रश्नानाम् अतिलघूत्तराणि यच्छत । **१०**

१ प्रस्तुतपाठ्यांशे कति मन्त्राः सन्ति?

२ सप्तमाध्यायस्य नाम किम्?

३ रुद्रशब्दस्य व्याख्यां लिखत ।

४ अस्यां पृथिव्यां कति सङ्ख्याकाः रुद्राः सन्ति?

५ ‘प्रसूः’ शब्दस्य कोऽर्थः ?

६ नवमाध्यायस्य कति मन्त्राः सन्ति?

७ अष्टमाध्यायस्य नाम किम्?

८ त्र्यम्बकमन्त्रस्य ऋषिः कः?

९ ‘श्रुति’शब्दस्य कोऽर्थः?

१० सप्तमाध्याये कति मन्त्राः?

११ ‘यज्ञेनकल्पन्ताम्’ इत्यस्य कोऽर्थः?

१२ ‘बिल्वार्पणमन्त्रः’ कः?

१३ व्याहृतयः कति सन्ति? काश्च ताः?

१४ ‘एकाचमे’ इति मन्त्रे कति सङ्ख्याः?

१५ ‘तत्सवितुरि’त्यस्य ऋषिः कः?

०००